

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Institutas
Šeiminio gyvenimo sociologija	05S Sociologija	Filosofijos	Sociologijos ir socialinio darbo institutas, Sociologijos katedra

Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
Paskaitos		konsultacijos	1
Individualus	6	seminarai	

Dalyko anotacija
<i>Šeima ir visuomenė:</i> Šeimos ideologija, šeimos politika, šeimos demografija, šeima globalios migracijos sąlygomis, Lietuvos šeiminio gyvenimo ypatumai.   <i>Šeiminio gyvenimo įvairovė:</i> Santuoka, sugyvenimas, partnerystė per atstumą (angl. LAT), gyvenimas abipus sienų, gyvenantys vieni (angl. living alone), socialinės šeimos idėja ir kt.   <i>Modernizacijos ir postmodernizacijos idėjos: nuo branduolinės šeimos link intymių ryšių demokratizacijos:</i> G.P. Murdock'o "branduolinė šeima", T.Parsons'o „funkcinė šeima“; šeimos „krizė“, „šeimos diversifikacija“, „šeimos de-standartizacija“, postmodernios šeimos idėja.   <i>Šeiminio ir intymaus gyvenimo teorijos:</i> U.Beck'as ir E.Beck-Gernsheim apie individualizaciją, riziką ir jų poveikį šeiminiam gyvenimui; A.Giddens'as apie "intymumo demokratizaciją"; Šeiminių praktikų teorijos: D.Morgan'o "šeimos daryba" (angl. doing family); J. Finch "šeimos demonstravimas" (angl. displaying family); C. Smart asmeninio gyvenimo sociologija; Asmeninės bendruomenės, draugystės ir šeiminių ryšių persidengimas (R. Pahl'as ir L. Spencer); J. Trost'o diadinė šeimos teorija; E. Widmer'io šeimos konfigūracijų teorija; V.L.Bengtson'o kartų solidarumo koncepcija.   <i>Šeiminis gyvenimas globaliame pasaulyje - transnacionalinės šeimos:</i> D. Bryceson ir U. Vuorela, R. Parrenas, L. Baldassar ir L. Merla, I. Juozeliūnienė, A. Maslauskaitė ir V. Stankūnienė, ir kt.   <i>Šiuolaikinės šeiminio ir intymaus gyvenimo problemos:</i> Savanoriška bevaikystė Šiuolaikinės technologijos ir tinklinis intymumas (socialiniai tinklai, susipažinimo programėlės, kt.) Seksas, meilė ir erotizmas Medijos ir seksualinės normos Tos pačios lyties asmenų šeimos ir jų vaikai

Inovaciniai šeiminių gyvenimo tyrimo metodai:

tyrimo dalyvio įveiklinimas, tyrimai “apie” tyrimo dalyvį ir tyrimai “su” tyrimo dalyviu; vizualūs metodai (nuotraukų, priešinių, žemėlapių naudojimas), “art-design” ir kt.

Galima pasirinktinai lankyti sociologijos bakalauro studijų programos pavasario semestro kurso „Intymaus ir šeiminių gyvenimo sociologija“ paskaitas ir seminarus.

Egzamino literatūra individualiai parenkama kiekvienam studentui, priklausomai nuo jo interesų srities. Gali būti siūloma papildoma literatūra.

Egzamino vertinimas iš trijų dalių:

1. Vertinami atsakymai raštu į du klausimus iš dalyko sando (po 1/3 bendro įvertinimo);
2. Vertinamas egzamino metu laisva forma parašytas trumpas rašinys apie doktoranto disertacijoje keliamas šeiminių ar/ir intymaus gyvenimo problemas (1/3 bendro įvertinimo).

Pagrindinė literatūra

Bernardes J. (2001). Family Studies. London: Routledge

Beck U. Et al. (2002). Individualization. London: Sage Publications

Beck-Gernsheim, E. (2002). Reinventing the Family: in search of new lifestyles. Cambridge: Polity Press.

Boss, P. et al. (eds.) (2009). Sourcebook of Family Theories and Methods: A contextual approach. Springer.

Bučaitė-Vilkė J. et al. (2012). Lyčių politika ir gimstamumo ateitis. Kaunas: VDU

Castells M. (2006). Tapatumo galia. V: Poligrafija ir informatika

Dermott, E. et al. (eds.). (2011). Displaying families: A New Concept for the Sociology of Family Life. London: Palgrave Macmillan

Giddens A. (1992). The Transformation of Intimacy: Sexuality, Love and Erotism in Modern Societies. Cambridge: Polity Press.

Jamieson, L. and Simpson, R. (2013). Living Alone: Globalization, Identity and Belonging. Basingstoke. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Juozeliūnienė, I. (2003). Janas Trostas ir šeimos sociologija: naujos tyrimo galimybės. Vilnius: Garnelis.

Juozeliūnienė, I. (2014). Žemėlapių metodai vaizdu grįstame tyrime. Vilnius: VU leidykla

Juozeliūnienė, I. ir J. Seymour (red.) (2015). Šeiminiai pokyčiai atvirų Europos sienų ir globalaus mobilumo akivaizdoje: resursai, procesai ir praktikos. Vilnius.: VU leidykla.

Levin, I. (2004). Living Apart Together: A New Family Form. Current Sociology, 52: 223-240.

Morgan D. (2013). Rethinking Family Practices. Palgrave Macmillan.

Settles, B. at al. (eds.) (1999). Concepts and Definitions of Family for the 21st Century. Binghamton: The Haworth Press, Inc.

Stankūnienė, V, et al. (2005). Šeima, vaikai, šeimos politika: modernėjimo prieštaros. V: STI.

Sussman, M. et al. (eds.) (1999). Handbook of Marriage and the Family. New York:Plenum Press

Widmer, E. D. (2010). Family Configurations: A Structural Approach to Family Diversity. Ashgate.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Irena Emilija Juozeliūnienė	Dr.	Juozeliūnienė, I., Budginaitė, I., I. Bielevičiūtė. Transnational families in Lithuania: multi-dimensionality of social relationships and their reorganization. In

Crespi, I., Meda, S., Merla, L. (eds.). Multi-ethnic and transnational families in Europe. Gender and generations. - Palgrave MacMillan, 2018. (ISBN 9783319597546. eISBN 9783319597553), p. 165-181.

Juozeliūnienė, I. and I. Budginaitė. How Transnational Mothering is Seen to be 'Troubling': Contesting and Reframing Mothering. – Sociological Research Online, special section: „Troubling Families“, 2018, p. 1-20, DOI: 10.1177/1360780417749464.

Juozeliūnienė, I. and I. Budginaitė. Global migration and Family Change in the Baltic Sea Region. - Journal of Comparative Family Studies, special issue „Reshaping Families in Northern Europe“, January-February, Volume XLVII, 2016, No.1, p. 65-86.

Juozeliūnienė, I. Šeima abipus sienų: pokyčiai, šeimos sampratos ir vaidmens elgsena / Family Across Borders: Changes, Family Concepts, and Role Behavior. - Šeiminiai pokyčiai atvirų Europos sienų ir globalaus mobilumo akivaizdoje: resursai, procesai ir praktikos / Family change in times of the de-bordering of Europe and global mobility: resources, processes and practices (sud. Juozeliūnienė, I. ir J. Seymour) – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2015, p. 168-183/ 359-374 (lietuvių ir anglų kalbomis).

Juozeliūnienė, I. Simbolinio interakcionizmo sąvokos tiriant migracijos šeimas / The concepts of symbolic interactionism in migrant family research. - Šeiminiai pokyčiai atvirų Europos sienų ir globalaus mobilumo akivaizdoje: resursai, procesai ir praktikos / Family change in times of the de-bordering of Europe and global mobility: resources, processes and practices (sud. Juozeliūnienė, I. ir J. Seymour). – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2015, p. 51-62 / 237 – 248 (lietuvių ir anglų kalbomis).

Juozeliūnienė, I. Žemėlapių metodai vaizdu grįstame tyrime. Monografija. – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2014, 260 p. UDK 316.77; Jo-292, ISBN – 978-609-459-373-4.

Juozeliūnienė, I., Tureikytė, D., R. Butėnaitė. Vizualieji metodai migracijos ir šeimų tyrimuose. Mokomoji knyga. – Vilnius:

	Vilniaus universiteto leidykla, 2014, 144 p. UDK 314+316.3](075.8); Jo-155, ISBN – 978-609-459-443-4 (6,5 a.l.).

Doktorantūros komiteto teikimu patvirtinta fakulteto taryboje 2018 m. kovo mėn. 28 d., protokolo Nr. 7

Tarybos pirmininkė prof. habil. dr. Danutė Gailienė

Pastaba: jei doktorantūros teisė bus suteikta kartu su kita institucija, tvirtinama ne fakulteto taryboje, o jungtinėje komisijoje.